

איפה הכסף

שכר מן (מבר)	אימציה שנתית (זרודשים אחרונים)	מדד המחירים לצרכן למרץ 2009	ריבית משכנתאות ממוצעת	ביטוחי מנהלים מ-2004 (תשואה ממוצעת למרץ 2009)
908	3.6%	101.1 (+0.5)	3.21%	3.76%

קרנות פנסיה חדשות (תשואה ממוצעת למרץ 2009)	קופות גמל (תשואה ממוצעת למרץ 2009)	ריבית פריים	ריבית בנק ישראל
2.73%	3.21%	2.00%	0.5%

שימושי
ריבית, מדדים, שערים

מדריך לפורשים

לפרוש? ברצון

הציעו לכם פרישה מוקדמת מהעבודה? ייתכן שזה הזמן להיענות בחיוב, דווקא בגלל המשבר. **כלכליסט** מגיש: מסלולי הפרישה הנפוצים ועל מה לשים דגש

מיקי מלד | איור: רחלי פלאוט

חברת תגובה הודיעה בשבוע שעבר שהיא נסוגה בה מהדרישה לפיטורים של מאות עובדים ובמקום זאת תחיל מסלול פרישה מרצון. בדומה לתגובה, חברות רבות מותרות על פיטורים בכלל או לפחות על חלקם, כדי לאפשר לעובדים דרך מכובדת יותר לעזוב את מקום העבודה וכך גם להקל על הוצאות השכר.

השאלה הראשונה שחולפת בראשו של עובד היא אם להסכים בכלל להצעת הפרישה מרצון. כמובן, מדובר בעניין אישי של העובד והשיקולים אינם יכולים להיות כלכליים בלבד. עם זאת, אומר עו"ד דרור גל ממשרד סטריקובסקי, גל, ברוך, פורת ושות' שכלל אצבע אחד צריך להיות "אם יש לך מה לעשות שם בחוץ כדי להסתילם הכנסה לאחר הפרישה – שקול אותה ברצינות. הנחת היסוד היא שהסכמי הפרישה מרצון הופכים במהלך הזמן

להיות רעים יותר לעובד". עו"ד גל מציין עוד שיקול, והוא מצבה העסקי של החברה, כלומר אם מדובר בעסק שיש חשש לעתידו, כדאי לעובד לשקול גם כאן מענה חיובי להצעת הפרישה. לאחר שהחליט העובד שהוא רוצה לפרוש, לרוב יוצעו לו כמה מסלולי פרישה. בעזרת רו"ח אמיר גבאי, מנכ"ל B4 יועצי פרישה, מגיש "כלכליסט" את מסלולי הפרישה הנפוצים ולמה יש לשים לב בכל אחד מהם.

1 | מסלול מענקים

במסלול זה מקבל העובד הפרוש מענקים כספיים חד-פעמיים (כחלק או נוסף על פיצויי הפיטורים, שיכר ליום להגיע עד 300%). כמו כן, לרוב מתבצעת הקפאת זכויות בקרן הפנסיה עד שהעובד מגיע לגיל הפרישה החוקי (67 לגבר, 62 לאשה). אז יהיה העובד זכאי לקבל קצבה חודשית מקרן הפנסיה. למה לשים לב: מכיוון שהסכמים אמורים לפצות את העובד על הוריי

דה בהכנסה השוטפת ממועד הפרישה המוקדמת עד להגיעו לגיל הפרישה, מומלץ לערוך חישובים, היוונים (חי) שוב שווי הכסף לאורך התקופה לפי שוויו כיום) ובדיקות כדאיות. זאת, לעומת ההכנסה החודשית השוטפת שהיה אמור להרוויח ממשכורתו עד הגיעו לגיל הפרישה או לעומת הלוך פות נוספות המוצעות לו כמסלולי פרישה. חישוב שכזה מומלץ לעשות עם יועץ מס.

2 | מסלול פנסיה מוקדמת

מסלול זה נדיר יותר במגזר הפרטי, אולם, בקרב עובדים שפרשו מהמגזר הציבורי ומחברות ממשלתיות, הוא נפוץ יותר. עובד שבוחר במסלול שכזה יקבל פיצויים "רגילים", לפי חוזה ההעסקה, ותשלום לו פנסיה מוקדמת (הידועה גם כ"פנסיה מפע"לית" או "פנסיה תקציבית") חודשית עד הגיעו לגיל הפרישה לפי החוק. אחרי גיל זה הוא יקבל קצבה חודשית מקרן הפנסיה.

כללים בדרך לקבלת הכסף

חישוב הסכומים: את כל החיי שובים יש לערוך לא לפי סכומים ברוטו, אלא לפי סכומים נטו, כלומר לאחר תשלום מסים. המס השור לי הרי עולה ככל שמדובר בסכומים גדולים יותר. עו"ד טומי מגור ממשרד הרמן מקוב ושות' מזכיר שהמס מחושב באופן שנתי, ולכן יש לברוק אם אפשר להגיע להסדר עם המעסיק שלפיו חלק מהכספים יינתנו בשנת המס שאחרי שנת הפרישה, כדי להקטין את המס השולי. כאשר מדובר בסכומים של מאות אלפי שקלים, סידור שכזה יכול לחסוך עשרות אלפי שקלים.

הפקדה כספים בקופות גמל: עו"ד מגור מוסיף שבכל מקרה רצוי לפנות לסוכן הביטוח, כדי לברוק אפשרויות להפקדת הכספים בקרנות גמל מתאימות. זאת, כדי לשי מור על רצף זכויות בקופה ובעצם לדחות את תשלום המס עד לאחר שהכספים יימשכו מהקופה בעת היציאה לפנסיה. עם זאת, הפקדה שכזו מותנית גם במציאת מקום עבורה שיבצע עבור העובד הפרטי שות לאותה קופה במהלך 12 החודשים שלאחר מועד הפיטורים.

בדיקת אופן תשלום זכויות הפרישה: לדברי עו"ד דרור גל, לאופן התשלום של זכויות פרישה למיניהן עשויה להיות השלכה על נטל המס שבו יחויב העובד. לאופן תשלום חרשי ההסתגלות וההודעה המוקדמת למועד הפרישה, כדי לברוק אפשרויות להפקדת הכספים בקרנות גמל מתאימות. זאת, כדי לשי מור על רצף זכויות בקופה ובעצם לדחות את תשלום המס עד לאחר שהכספים יימשכו מהקופה בעת היציאה לפנסיה. עם זאת, הפקדה שכזו מותנית גם במציאת מקום עבורה שיבצע עבור העובד הפרטי שות לאותה קופה במהלך 12 החודשים שלאחר מועד הפיטורים.

בדיקת אופן תשלום זכויות הפרישה: לדברי עו"ד דרור גל, לאופן התשלום של זכויות פרישה למיניהן עשויה להיות השלכה על נטל המס שבו יחויב העובד. לאופן תשלום חרשי ההסתגלות וההודעה המוקדמת למועד הפרישה, כדי לברוק אפשרויות להפקדת הכספים בקרנות גמל מתאימות. זאת, כדי לשי מור על רצף זכויות בקופה ובעצם לדחות את תשלום המס עד לאחר שהכספים יימשכו מהקופה בעת היציאה לפנסיה. עם זאת, הפקדה שכזו מותנית גם במציאת מקום עבורה שיבצע עבור העובד הפרטי שות לאותה קופה במהלך 12 החודשים שלאחר מועד הפיטורים.

3 | מסלול חבילות פרישה

מסלול זה נפוץ בעיקר בקרב חברות הייטק או חברות גדולות אחרות. במסגרת תוכנית פרישה מוצעת לעורכים חבילה המשלבת בתוכה תנאי

למה לשים לב: במסלול זה יש לשים דגש גדול יותר על נושא המיסוי, התשלומים לביטוח לאומי וההפיקות הסוציאליות השוטפות. רצוי לברוק את הנושא גם בהיבט המס וגם בהיבט חלקו של העובד בנטל התשלומים. עובד הפרוש פרישה מוקדמת ומקבל פנסיה "מפעלית" נחשב ברשות המסים לבעל מעמד מיוחד, כך שהוא יכול לשלם מס נמוך יותר משכיר. שוב, יש להתייעץ עם יועץ מס שיברוק את האפשרויות. כמו כן, יש לבחון אם הסכם הפרישה כולל מנגנון ראוי לעיכון תשלומי הפנסיה המוקדמת (לפי תוספת היוקר או מרד אחר שייקבע), וזאת כדי למנוע את שחיקתה.

הה של כסף "לכיס". יש לדאוג שבתקופת ההסתגלות (שלוש נעה בין כמה חודשים לחצי שנה) ימשיך המעסיק לשלם את ההפרשות לקרן הפנסיה או לביטוח המנהלים. כמו כן, יש להגיע להסדר בעניין ההפרשות לביטוח הלאומי, כדי לא לאבד זכויות.

פרישה משופרים שונים. ההטבות העיקריות שניתן למצוא במסגרת החבילה הן מענק הסתגלות, המשך שימוש במכונית מטעם מקום העבודה, טלפון סלולרי ועוד. למה לשים לב: אין להסתפק בקבלת תשלומים והטבות מהמעסיק בצר

רו"ח אמיר גבאי
לדאוג שבתקופת ההסתגלות ימשיך המעסיק לשלם את ההפרשות לקרן הפנסיה

עו"ד דרור גל
אם מדובר בעסק שיש חשש לעתידו, כדאי לעובד לשקול בחיוב פרישה מרצון

עו"ד טומי מגור
לברוק את הסדר עם המעסיק שלפיו חלק מהכספים יינתנו בשנת המס שאחרי שנת הפרישה